

A gyűlölet, a gyűlölködés ösztönös kényszere fogalma:

A gyűlölet akkor lép fel, amikor valamilyen aljas, felelőtlen, szélsőséges közszereplő felusztja a tömeget valamilyen bűnbak, tehát falkán (közösségen) kívüli vagy falkán kívülre rekesztettnek („kirekesztettnek”) minősített egyén vagy társadalmi csoport ellen; vagy akkor, ha az egyén vagy közösség önbecsülési kényszere nem elégülhet ki jogos érényei alapján, tehát, ha valamilyen saját hiányosságot képtelen(ek) megemészteni, tudomásul venni. A közösségi ösztön (falka-ösztön) késztetései az egyént, az alanyt nemcsak arra készítetik, hogy minél nagyobb, erősebb közösséghez tartozzék, fejlessze a saját közösségét, hanem arra is, hogy a közösségen kívüliekkel szemben ellenségesen lépjen föl, a saját falka tagjait mindenkor előnyben részesítse a falkán kívüliekkel szemben. Erre az ösztönös késztetésre jól „rá lehet játszani”, vagyis az egyén könnyen uszítható más közösségek tagjai ellen. Persze csak akkor, ha az egyén erkölcsi színvonala és tudatossága nem ér el egy bizonyos szintet. A gyűlölködési kényszer uszítás nélkül is föllép, ha valaki nem képes tisztességes úton kielégíteni az önbecsülési kényszerét. Így az illető egyént a hamis önbecsülési kényszere akár a gyűlölködésre is ráveheti, azok ellen a bűnbakok ellen, akiket a hamis önbecsülése hoz létre, minősít bűnbakká a saját hibái, alkalmatlansága miatt; az ösztönös önámítási kényszere közreműködésével.

Aki már máshogy nem, hanem csak gyűlölettel tud reagálni a számára nehéz helyzetekre, az nagyon szánivaló.

A gyűlölködés kényszer, azok gyűlölködnek, akik máshogyan nem képesek kezelni, megoldani a nehézségeket. Amikor már annyira kicsi az önbecsülése valakinek, hogy legalul van a társadalmi hierarchiában, akkor gyenge jellemű ember számára nem marad más, csak a csalás. Ez azt jelenti, hogy ha azt képzelem a másikról, hogy ő milyen alávaló, akkor hozzá képest még én is érezhetem magamat valakinek.

A gyűlölködés halálos mérge. Kb. úgy hal bele valaki, mint a makacs ember a súlyemelésbe: ha túl nagy súlyt próbál makacsul megemelni, a végén megüti a guta vagy halálos szívrohamot kap, de legalábbis súlyos lelki betegség emészti őt sokáig, akár a halálig...

A gyűlölködési kényszer létrejöttében kétségtelenül szerepe van mindkét fő ösztönünknek, a falka-ösztönnek (vagy „a közösségi ösztönnek”) és a

rangsor-ösztönnek (az önbecsülési kényszernek) is. Ugyanis a kirekesztett emberekkel szemben a gyűlölködők mindig fölényben érzik magukat, miután a kirekesztetteknek főként a meglévő vagy ráaggatott hátrányos tulajdonságait hangsúlyozzák, így könnyen azt képzelhetik a gyűlölködők, hogy ők valóban különbek az általuk kirekesztetteknél.

A gyűlölködés szerintem a bűnbakképzés egyik fő formája, a bűnbakképzés az erkölcsi felelősség elhárítása eszköze, az önámítás egyik leggyakoribb megjelenési módja, az önámítás pedig az emberi erkölcstelenség messze legfontosabb fajtája (önkéntelen eszköze), a legtöbb emberi bűn oka, és a gyarlóság, az esendőség közvetlen kiszolgálója, a hamis önbecsülés kényszere és a hamis közösségi áldozathozatal megvalósítója.

A politikában a gyűlöletkeltés a figyelemelterelés egyik bevált módja, és ezen kívül is számtalan nemtelen célra használják a gyűlöletkeltést. Itt nem feladatunk az, hogy ezeket felsoroljuk...

A fogalmat szemléltető gondolatszilánkjaim a teljesség igénye nélkül:

--- Olyan írásokat könnyű népszerűsíteni, amelyekben lényegében a társadalom egy részének igazat adunk a társadalom más részeivel szemben, kihasználván hamis önbecsülésüket. De olyant, amelyben a minden emberre jellemző hamis önbecsülést támadja az ember, szinte lehetetlen élve sikerre vinni, ezeket az emberiség csak akkor veszi komolyan, ha már megölték a szerzőt...

--- A gyűlölet részben a tudatlanságból, részben a gyenge jellemből táplálkozik, és csak kis részben hibáztathatjuk a hátrányos helyzetünket.

--- A gyűlölködőnek nincs szüksége valódi ellenségre; gyárt magának, vagy „élvezettel” gyűlöli azt, akit az uszítók elébe vetnek prédául...

--- Gyűlölettel semmit nem lehet megoldani, de türelemmel, megértéssel, kompromisszumokkal és kooperációval szinte mindent.

--- Ha nem keressük meg és nem értjük meg a közös emberi mozgatórugókat, akkor mi, demokraták is esetenként ugyanolyan demagóg vagy gyűlölködő módon reagálunk a valóban demagóg és gyűlölködő megnyilvánulásokra, mert nem értjük meg, hogy a gyűlölködőt a bennünk is meglévő, rosszra vivő ösztönök vezérlik, csak nem tud uralkodni rajtuk.